

Termin	efterår 2021 – forår 2024
Institution	Favrskov Gymnasium
Uddannelse	STX
Fag og niveau	Historie A
Lærer(e)	Jens Mann Christiansen
Hold	1r/2r/3r

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Vikingetid
Titel 2	Konspirationsteorier
Titel 3	DHO Da Danmark blev moderne + optakt til velfærdsstaten
Titel 4	Romerriget
Titel 5	Kulturmøder A Korstog
Titel 6	Afghanistan
Titel 7	Kulturmøder B Opdagelser
Titel 8	Borgerlige revolutioner
Titel 9	Velfærdsstaten + fortsættelse af titel 3 Da Danmark blev moderne
Titel 10	Ideologier i det 20. århundrede: nazismen
Titel 11	Ideologier i det 20. Århundrede: Den kolde krig og globaliseringen, herunder periodiseringsforløb.

Titel 1	Vikingetiden
Indhold	<p>1. Vikinger – fra stamme til stat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oversigt over historiebevidsthed • HBO Vikings (2013) Sæson 1 afsnit 2 • https://www.netflix.com/watch/70301855?trackId=14277283&tctx=-97%2C-97%2C%2C%2C%2C <p>Minuttal: 2:00-4:14, 14:00-18:00, 31:30-38:00</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bekker-Nielsen, Tønnes og Bernard Eric Jensen mfl. (2001): Gads historieleksikon, opslaget ”stat” • Frederiksen m.fl.: <i>Grundbog til Danmarks historie</i> side 29-31 +32-35 • Billeder af ringborge og video med fund Vikingeborgen Borgring - kort version og Kort over verden fra tidlig middelalder <p>Billede af jellingestenen 129-131 fra <i>Vikinger Indsigt og udsyn</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Harding Sørensen, Carl og Esben: ”Danmark i vikingetiden”, s. 19-23, Gyldendal <p>Vikingetogter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frederiksen m.fl: Grundbog til Danmarkshistorien, Systeme, 2010. s. 27-28 • Billede af vikingeskib • Kilder om lindsfarne fra: Matsen og Petersen; <i>Vikinger indsigt og udsyn</i>, systeme s. 25 • Fra Harding Sørensen <i>Vikinger og togter</i> Gyldendal, s 81 <p>Kilder: Abbo om Paris’ belejring og Ibn Fadlan ”Vikingerne ved Volga”</p> <p>Undersøgelse af Vikings i matrixgrupper med forskellige emner: Ragner Lodbrog Købmænd, slaver og vikinger i Rusland, navigation</p> <p>Kongemagten og kristendommen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thiedecke <i>De danske vikinger</i> Pantheon 2003: <i>Widukund om Haralds omvendelse til kristendommen</i> og <i>Adam af Bremen om Haralds overgang til kristendommen</i>, s. 106-7 <p>Historiebrug Fremstillingsstof 129-131 fra <i>Vikinger Indsigt og udsyn</i></p> <p><i>Kilder</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kilde: A. D. Jørgensen om vikingerne (1882) • Plakater: <i>Vågn op og stem på Danmark og For Danmark mod Bolsjevismen</i> • Hal Koch: <i>Uddrag fra folkets saga dansk død</i>, 1941 • Asterix and the vikings, trailer tegnefilm baseret på fransk tegneserie Asterix and the Vikings Trailer • Mike the Knight, 2011 Britisk/canadisk tegnefilm Mike The Knight The Mighty Shield

	<p>Trailer Vikings HBO 2013, HBO er en amerikansk betalings-tv-kanal. Vikings (2013 TV Series) HD Trailer</p> <p>Svarende til ca. 45 sider</p>
Omfang	6 blokke
Særlige fokuspunkter	<p>I dette forløb har fokus været på rigssamlingen i vikingetiden - herunder om man kan tale om en egentlig statsdannelse i perioden – og i så fald, hvilke forhold der peger i denne retning. Vi har diskuteret, hvornår man kan sige, at en stat bliver til. Vi har arbejdet med sociale og politiske forhold, vikingetogterne og eftertidens brug af vikingerne. Samt hvorfor opfattelsen af vikingerne er som den er. Både dengang og i dag.</p> <p>Berørt kernestof:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Danmarks tilblivelse 2. Europæisk middelalder (kristendommen) 3. Verden udenfor Europa (muslimerne, som vikingerne møder) 4. National identitet (senere brug af vikingetiden) <p>Vigtigste faglige mål:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kunne redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Europas og Danmarks historie 2. Kunne forklare samfundsmæssige forandringer 3. Kunne analysere samspillet mellem mennesker, natur og samfund gennem tiderne. 4. Kunne bearbejde forskelligartet historisk materiale og forholde sig metodisk-kritisk til eksempler på brug af historien 5. Reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende (i form af historiebrug) 6. Kunne formidle historisk indsigt på forskellige måder
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, pararbejde, matrix, fremlæggelse i grupper (af historiebrug)

Titel 2	Konspirationsteorier
Indhold	<p>Forløbet har til formål at undersøge, hvorfor man bliver tiltrukket af konspirationsteorier, hvordan konspirationsteorier typisk er opbygget, og hvordan konspirationsteoretikere argumentere.</p> <p>Vi har undersøgt konspirationsteorier i fællesskab og eleverne har holdt fremlæggelser om konspirationsteorier, de selv har valgt.</p> <p>Forløbet er afviklet under sidste del af covid-19, så en stor del er lavet virtuelt.</p>

Baggrundsstof

Christsian Vollmond og Mads Aamand Hansen: *Hvem stod bag?* side 15-16 (ud fra det skal vi definere, hvad en konspirationsteori er), 26-27

29-30

31 (skema over genkendelige træk ved argumentation i konspirationsteorier)

18-26 Om forskellige faglige tilgange til konspirationsteorier (eksemplerboksene er ikke læst)

Artikel fra Information: *QAnon er pænt gak. Men USA har en lang historie med gakkede konspirationsteorier*, 16. oktober 2020

Case: Eurabia

Kilde: *Hvem stod bag?*, Side 138-41 Lars Hedegaard *Den anden besættelse*.

Eksempel Qanon

https://www.dr.dk/drtv/se/explainer_-den-farlige-konspirationsteori-der-har-aendret-amerikansk-politik_211959

<https://www.dr.dk/nyheder/udland/et-aar-efter-angrebet-paa-usas-demokrati-hvad-er-der-sket-siden-stormen-paa-capitol#!/>

I grupper har eleverne lavet fremlæggelser om nedenstående konspirationsteorier. "Case" angiver casen i *Hvem stod bag?*

1. Jødekonspirationen

Case 1 Sergie Nilus Zions visses protokoller (s118-120)

Case 2 Adolf Hitler Min Kamp (s 123-125)

Case 3 Knud Bjeld Eriksen Tre modeller for det jødiske problem (s. 126-130)

2. Qanon

<https://www.zetland.dk/historie/s8yvIV61-ae2KvJdE-c5758>

<https://nyheder.tv2.dk/2020-07-23-paedofile-hemmelige-satanister-og-en-dyb-stat-dette-er-konspirationsteorien-som-twitter>

<https://www.berlingske.dk/usa/konspirationsteoretiker-paa-vej-ind-i-kongressen-og-hun-har-trumps-fulde>

<https://edition.cnn.com/2020/08/25/politics/kfile-marjorie-greene-spread-conspiracies/index.html> (kan inddrages, hvis I har tid)

3. 9/11

Case 11 s 162-166 Tommy Hansen

Case 14 s. 173-76 Henrik Melvang

4. 5.G

<https://www.information.dk/moti/2020/04/virus-5g-goer-syge-bill-gates-sproejte-mikrochips-andre-coronateorier-internettet>

	<p><<Det er ikke virus, men 5G, der gør os syge. Bill Gates vil sprøjte mikrochips ind i os. Og andre coronateorier fra internettet - Mediearkiv - Infomedia.pdf>> https://www.borgerforslag.dk/se-og-stoet-forslag/?Id=FT-02680 https://arbejderen.dk/idekamp/coronavirus-og-5g-teknologi Denne er god at lægge vægt på, der er masser at analysere.</p> <p>6. Illuminati og hemmelige selskaber Case 15 Case 16 (den kan I skimme, så det ikke er alt, der læses lige grundigt) Case 17</p> <p>Klassearbejde med kildesæt (til øvelser i problemstillinger)</p> <p>Kilde 1 " Lars Hedegaard <i>Den anden besættelse</i> (2,7 normalside) side 138-39 Fra <i>Konspirationsteorier</i> (se ovenfor)</p> <p>Udvikling af klassens egne konspirationsteorier (1. bloks arbejde)</p> <p>Svarende til ca.</p> <p>35 sider</p>
Omfang	7 blokke á 95 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende</p> <p>anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie</p> <p>opnå indsigt i, hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden</p> <p>formulere historiske problemstillinger og relatere disse til elevernes egen tid</p> <p>formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg behandle problemstillinger i samspil med andre fag</p> <p>demonstrere viden om fagets identitet og metoder.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Virtuelle arbejdsformer pga. covid-19. Gruppefremlæggelser virtuelt. Klasseundervisning.</p>

Titel 3	Da Danmark blev moderne (DHO) + optakt til velfærdsstaten
Indhold	<p>Hansen, Lars Peter Visti, m.fl., <i>Overblik: Verdenshistorie i korte træk</i>, Gyldendal, 2010. 124-127 + 137-38</p> <p>Andersen, Torben Peter, <i>Historiens Kernestof: Danmark - Europa - Verden</i>, Columbus, 2007. 119-122</p> <p>Olsen, Knud Ryg; Frederiksen, Peter; Søndberg, Olaf, <i>Grundbog til Danmarkshistorien</i>, Systime, 2006. afsnittet: <i>Kvinderne under det moderne gennembrud</i></p> <p>Jacobsen, Jørn & Paldam, Conni, <i>Det Moderne Gennembrud, kap.: Kvindernes situation i Danmark</i>, Systime, s. 160-61 2011.</p> <p>Kilder</p> <p>Illustrationer fra Carl- Johan Bryld: <i>Verden før 1914 i dansk perspektiv</i>, Systime</p> <p>Tabeller fra Hansen, Lars Peter Visti, m.fl., <i>Overblik: Verdenshistorie i korte træk</i>, Gyldendal, 2010. side 126-128</p> <p>Tabeller fra Kühle, Ebbe, <i>Danmark - Historie - Samfund: Hovedfaser i Danmarkshistorien</i>, Gyldendal, 1989.</p> <p>En Husmands fortælling fra <i>Famlieliv i Danmark</i>, side 136-37</p> <p>Årslev før og efter udskiftning 1768 og 1795: http://www.olischer.dk/Byskriv/projekt8.html</p> <p>Louis Pio <i>Målet er fuldt</i>: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/louis-pio-maalet-er-fuldt-1872/</p> <p>"En Højre politikers holdning til kvinders stemmeret" fra Dorthé Chakrawaty: <i>De danske kvinders historie</i>, Systime</p> <p><i>P. S. Krøyer: Det Hirschsprungeske Familiebillede, 1881. Den Hirschsprungeske samling Den konservative opfattelse af det nystiftede Dansk Kvindesamfund. Tegning i "Punch", 1893. Knud Ryg Olsens billedarkiv</i></p> <p>Svarende til ca. 30 sider</p>
Omfang	8 blokke á 95 minutter.
Særlige fokuspunkter	<p>Særlig fokus på skriftlige kompetencer med henblik på at skrive DHO-opgave.</p> <p>Der var således løbene skriveøvelser i, hvordan man skriver DHO.</p> <p>DHO opgave havde en tilhørende materialebank, hvor eleverne selv kunne vælge materiale til deres opgave. Dele er fra pensum (andet er supplerende stof), som ikke er anført her, men fremgår af elevernes onenote, hvor det er forskelligt, hvad de har brugt.</p> <p>Fokus på at formidle historie.</p>

	<p>Redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie</p> <p>redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling</p> <p>analysere eksempler på samspillet mellem mennesker, natur, kultur og samfund gennem tiderne</p> <p>formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Klasseundervisning</p> <p>Projektarbejdsform</p> <p>skriftligt arbejde</p> <p>Forskellige former for øvelser, gruppearbejder og pararbejder.</p>

Titel 4	Romerriget
Indhold	<p>Forløbet har fokus på, hvordan Rom og Romerriget skabes. Styreformerne i republikken og overgangen til kejsertid og Augustus.</p> <p>Desuden arbejdes der med årsager til Romerrigets fald, og hvordan Romerrigets tanker lever videre.</p> <p>Fremstillinger: <i>Grubb:</i> Overblik s. 33-38</p> <p>Fokus 1: side 39-50 (side 43-36 + 39-41 grundigt. Resten supplerende stof)</p> <p>Indledningsscene til serien Rome (1. afsnit i 1. sæson) – primært brugt som fremstilling</p> <p>Opslag om Styreformer i kongetid og republik, kejsertiden samt klientsystemet https://romerrigetshistorie.systime.dk/index.php?id=157&L=0 Elektronisk tidslinje https://www.knowtheromans.co.uk/Videos/RomanEmpireTimeline/</p> <p>Kilder: Sammenligning af <i>Fokus</i> og <i>Overblik</i>s (se ovenfor) førstesider om Romerriget Geografiske kort over Rom, Italien og Europa. Billede af det antikke Rom Billeder af Forum, Akropolis og Pantheon (første, bedste Google-søgning) Perspektivering: Elevers net-søgning på USA's politiske system sammenlignet med Romerrigets, Billeder af the Congress, Supreme Court og The White House. Europarlementet i Strassbourg, samt Skt. Pierres Cathedral og FN's europæiske hovedbygningen begge i Geneve.</p> <p>Kildesæt om Augustus: Primaportastatuen – af August</p>

	<p>Tacitus om Augustus Sueton om Augustus Augustus om Augustus</p> <p>Afslutning på forløb: Romerrigets fald og arven fra Rom: Grubb: <i>Overblik</i> side 41-42 + 47-48</p> <p>Arbejde med begreberne <i>brud</i> og <i>kontinuitet</i></p> <p>Svarende til ca. 40 sider</p>
Omfang	Romerriget 6 blokke
Særlige fokuspunkter	<p>redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie</p> <p>redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling</p> <p>analysere eksempler på samspillet mellem mennesker, natur, kultur og samfund gennem tiderne</p> <p>skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og diskutere periodiseringsprincipper</p> <p>reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende</p> <p>anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie</p> <p>formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og begrunde de formidlingsmæssige valg</p> <p>demonstrere viden om fagets identitet og metoder.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, arbejde selv, ekskursion, arbejde med at formidle historie i forskellige former: lave udstillinger og lave tegneserier.

Titel 5	Kulturmøder A Korstog
----------------	------------------------------

Indhold	<p>Udover nedenstående: som overgang fra sommerferie Vollmond: <i>Fra fortid til historie</i>, s. 26-27 Om historiebrug (herunder historiebrug i sommerferien)</p> <p>Forløbet har haft fokus på at undersøge, hvorfor man tog på korstog? forholdet mellem Vesteuropa og Islam i middelalderen og dette kulturmøder. Historiebevidsthed og historiebrug omkring korstog. Herunder, hvordan fortællingerne om korstogene har været i eftertiden.</p> <p>Middelalder Som en optakt til forløbet om kulturmøder og korstog.</p> <p><u>Fremstillingsstof:</u> Grubb: <i>Overblik</i> side 60-61 Forløbet er en udløber af Romerriget, så vi ser på, hvordan Romerrigets opløsning blev en indledning til middelalderen.</p> <p>Materiale (fremstillinger): Grubb: <i>Overblik</i> side 47-48 + 50-51</p> <p>Øvrigt materiale Kort over Romerrigets øst og vestlige udbredelse.</p> <p><u>Kirken</u> Kildesæt 1 (primært om kirken): http://klosterliv.e-museum.dk/03kloster/07ejendome/02eks-gavebrev.asp Jellingsø Ole red.: <i>Europas Vej</i>, s. 99, Munksgaard 1994 www.aldus.dk/rubrik/ http://www.jggi.dk/KlosterGIS.htm Af en bodsbog fra 1100-tallet Billede af Nørre Galten Kirke https://www.hadstenstorpastorat.dk/kirkerne/hadsten-og-vissing-sogne/noerre-galten-kirke/</p> <p>Metode side 29-31 i Kasper Thomasen: <i>Historiefaglig arbejdsbog</i>. Det handler om historiebevidsthed og hvordan den skabes.</p> <p>Korstogene, Islams udbredelse og fremmedbilleder</p> <p><u>Baggrundsstof</u> Beck Danielsen m.fl.: <i>Fokus 1</i> side 126-138 Smitt og Vollmond <i>Verdenshistorien 1</i> side 78-80 Bekker-Nielsen m.fl.: <i>Gads historieleksikon</i> (2001) side 357-58 Andersen m.fl. <i>Historiens kernestof</i> side 53 M. Rostgaard og Lotte Schou: <i>Kulturmøder – i danske kolonihistorie</i> side 20-21 (om forskellige fremmedbilleder)</p>
----------------	---

	<p>Volmond m.fl.: <i>Verdens historie 1</i>, s. 88-89.</p> <p><u>Kilder</u> ”Gud vil det”- Pave Urbans opfordring til Korstog, s 10-11 i <i>Hellig krig</i> af Johnny Thiedecke</p> <p><u>Kilder om synet mellem kristne og muslimer</u> Tekst 2.7 Traktat mellem en muslimsk og en kristen fyrste, side 49 K. M. Sørensen <i>Muslimske imperier</i> Jerusalems erobring side 43-45 i Thiedecke: <i>Hellig krig</i> Vollmond 1: om lægevidenskab (s .97) Tekst 25 Jerusalems fald 1244 i Visti Hansen <i>Korstogene ide og virkelighed</i>.</p> <p>Nyere syn på muslimer Bush´ tale: »Dette er verdens kamp«, <i>Politiken</i>, 20. SEP. 2001 Osama bin Ladens <i>Fatwa</i> fra 1998 Fra Rasmus Randris Pöckel: <i>Terror eller frihedskamp</i>, https://kamp.systeme.dk/index.php?id=191 Valgvideo fra Det radikale venstre 2007: Ressource eller pestilens Valgvideo Dansk folkepartis valgvideo fra 2007 Dansk Folkeparti - Valgvideo 2007</p> <p>Korstog og historiebrug Opslag om historiebrug: Fra: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/historiebrug/?no_cache=1&cHash=4cbd4cea17022fbd222ef90e44c00596 Undersøgelse af tre kilder med henblik på historiebrug (tekst 32, 34 og 35 fra <i>Visti Hansen Korstogene</i>) Analyse af historiebøgers titler og forsider eller titler på hovedafsnit med henblik på historiebrug: Korstogene: Islams ekspansion og modoffensiv (2016) Kortogene: Ide og virkelighed (2004) Muhammed, monoteisme og handel: <i>Den første globale civilisation</i> (2014) Kristendom og Islam – middelalderens kulturmøde (2010) Europa og islam i middelalderen (2008-16) Korstog, fjernhandel og kulturkontakt</p> <p>Vollmond: <i>Fra fortid til historie</i>, s. 26-27 (om populærhistorie)</p> <p>Svarende til ca. 61 sider.</p>
Omfang	9 blokke à 95 min

<p>Væsentligste arbejdsformer</p> <p>Og Særlige fokuspunkter</p>	<p>Kernestof:</p> <p>Europæisk middelalder, kulturmøder i forbindelse med korstog, opdagelserne og imperialismen</p> <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – formulere historiske problemstillinger og relatere disse til deres egen tid – analysere samspillet mellem mennesker, natur og samfund gennem tiderne – analysere eksempler på samspil mellem materielle forhold og menneskers forestillingsverden – forklare samfundsmæssige forandringer og diskutere periodiseringsprincipper – reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende – indsamle og systematisere informationer om og fra fortiden – bearbejde forskelligartet historisk materiale og forholde sig metodisk-kritisk til eksempler på brug af historien
--	---

Titel 6	Afghanistan
Indhold	<p>Forløbet tog udgangspunkt i elevernes undren og forhåndsviden omkring Afghanistan. Forløbet har haft fokus på, hvordan Afghanistan udviklede sig under afkolonialiseringen, Sovjetunionens og USA's indflydelse, samt livet og dagligdagen under Taleban. Afslutningsvis diskuterede vi, hvordan det kunne lade sig gøre for Taleban at genvinde magten i 2022.</p> <p>Fremstillingsstof</p> <p>Hans Branner m.fl.: <i>Afghanistan, taleban og det internationale samfund</i>, Columbus side 15-18+18-20, 20-21, 23-24 (ikke figur 1.7.), 25-26</p> <p>Frederik Barths <i>Afghanistan og taleban</i> 20-23, 49-52</p> <p>Olsen og Søndberg <i>Grundbog til historie</i>: 300-302 om Huntington</p> <p>Samt kort og opdeling i civilisationer fra Fra Peter Frederiksen: <i>Ideologernes kamp</i> https://ideologi.systeme.dk/index.php?id=270#c637</p> <p>Bekker-Nielsen, Tønnes og Bernard Eric Jensen mfl. (2001): <i>Guds historieleksikon</i>, opslaget ”stat”, med fokus på, hvad der skal til for at skabe en stat.</p> <p>Kort, der viser Durand-linjen</p> <p><i>USAs krig i Afghanistan</i> fra Bryld m.fl.: <i>Verden efter 1914</i>. Fra https://verdenefter1914idanskperspektiv.systeme.dk/?id=775 https://faktalink.dk/titelliste/krigen-i-afghanistan (Afghanistan fra 2001-21 i grove træk)</p> <p>Supplerende stof</p> <p>Verdenskort, kort med Afghanistan og nærområder</p>

	<p>Kort over verden under en kolde krig fra https://en.wikipedia.org/wiki/Cold_War#/media/File:Cold_War_alliances_mid-1975.svg</p> <p>Kilder Hans Branner m.fl.: <i>Afghanistan, taleban og det internationale samfund</i>, Columbus, Kun kilderne Side 26-27 Decree on general rules and prohibitions announced by the general Presidency of...(love indført af Taleban) + Rules of work for the state Hospitals and private...(vedhæftet)</p> <p>Opstilling af Pashtunwali fra samme, side 11 Carter-doktrinen og Pravdas modsvar begge fra Bender og Gade: <i>Stormagtspolitikken 1945-1982 behyst ved kilder</i>, side 130-32</p> <p>Bush´ tale: »Dette er verdens kamp« 21. SEP. 2001 KL. 22.30 Erklæring fra verdens islamiske front for jihad mod jøder og korsfarere (1998) Dansk soldat i krig fra Olaf Søndberg: <i>Danmark i krig</i>, Systime, side 164-65</p> <p>Filmen om Afghanistan <i>Et såret land</i> Se fra 28:41 https://www.dr.dk/drtv/se/afghanistan- -et-saaret-land -talebans-fremgang 194627</p> <p>ca. 43 sider</p>
Omfang	7 blokke
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid samt over mennesket som historieskabt og historieskabende - Anvende en metodisk-kritisk tilgang til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie opnå indsigt i, hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden - Formulere historiske problemstillinger og relatere disse til elevernes egen tid <ul style="list-style-type: none"> - forskellige styreformer og samfundsorganiseringer - kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie - nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer - globalisering
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, arbejd selv.

Titel 7	Kulturmøder B (opdagelserne)
----------------	-------------------------------------

<p>Indhold</p>	<p>Forløbet tager afsæt renæssancen, hvorefter opdagelserne behandles med særlig fokus på Columbus opdagelse af Amerika, årsagerne til opdagelserne og Spaniernes fremfærd. Derudover inddrages processen i Valladolid, og eftertidens forståelse af opdagelserne. Herunder historiebrug.</p> <p>Renæssancen</p> <p><u>Baggrundsstof</u> Grubb m.fl.: <i>Overblik</i> s. 68-73 Billeder af det geocentriske og det heliocentriske verdensbillede</p> <p><u>Kilder</u> ”Ambassadøerne” portrætmaleri af den tyske maler Hans Holbein fra 1533.</p> <p>Opdagelserne</p> <p>arbejde med spaniernes opdagelse af Amerika, spaniernes syn på indianerne og spaniernes fremfærd. Derudover sammenlignes der kort med korstogene som kulturmøder.</p> <p>Baggrundsstof: Grubb m.fl.: <i>Overblik</i> s. 80-83 +86-88 (baggrund for opdagelserne) Smitt m.fl. <i>Introduktion til historie</i> (2005), s. 10-15 Historiens drivkræfter</p> <p><u>Kilder:</u> Thomsen: <i>De store opdagelser</i>, s. 86-94 (Columbus beskrivelse af Amerika) Filmen <i>1492 - Erobringen af paradís</i>, De første 12:32 min.</p> <p>Dokumentarklip https://www.history.com/topics/exploration/christopher-columbus/videos/columbus-quest-for-gold</p> <p>Tre kilder om spaniernes fremfærd i Amerika</p> <p>Kilde 1 Verden efter de store opdagelser, 1500-1750 https://verdenefterdestoreopdagelser.systeme.dk/index.php?id=203 Kongelig ordre om hvordan indianerne skal behandles, 1501</p> <p>Kilde 2 Fra <i>Verden før 1914</i>: Spanierne indtager Cuba</p> <p>Kilde 3 Fra <i>Verden efter de store opdagelser</i>. https://verdenefterdestoreopdagelser.systeme.dk/index.php?id=226 Kilde 36: En samtidig beskrivelse af minerne i Potosi, 1590,</p> <p>Processen i Valladolid</p> <p>Lærerfremstillet materiale om processen i Valladolid. F.K. Madsen: <i>Opdagelserne</i> kilde 26 og 27 Del las Casas og Sepulvedas indlæg i processen i Valladolid. Dernæst opførelse af processen i Valladolid.</p>
-----------------------	---

	<p>Menneskerettighedserklæringen artikel 1-5</p> <p>Oversigt over fremmedbilleder</p> <p>Synspunkter på opdagelserne Tegnefilm, klip fra: Hastrup <i>Historiebogen 1 og 3</i> Mathias Strand <i>Udnævnt til gemene krigsforbrydere</i></p> <p>Forløbet er ca. 54 sider.</p>
Omfang	7 blokke à 95 min
Særlige fokuspunkter	<p>Kernestof: Europæisk middelalder, kulturmøder i forbindelse med korstog, opdagelserne</p> <p>Kompetencer: Dokumentere viden om centrale udviklingslinjer og begivenheder i Europas historie og verdenshistorie, herunder sammenhænge mellem den nationale, regionale, europæiske og globale udvikling</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Arbejdsformerne veksler mellem almindeligt gruppearbejde, matrixgruppearbejde, elevoplæg og lærerstyret undervisning.</p> <p>Dokumentere viden om forskellige samfundsformer</p> <p>Reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</p> <p>Bearbejde forskelligartet historisk materiale og forholde sig metodisk-kritisk dokumenterende til eksempler på brug af fortiden.</p>

Titel 8	Borgerlige revolutioner, (og imperialism, som en udløber heraf)
Indhold	<p>Hovedvægt lagt på arbejdet med den amerikanske uafhængighedserklæring og den historiske baggrund med perspektivering til USA i dag. Kortere arbejde med den franske revolution. Samt en perspektivering til ideologierne, som opstår i kølvandet af den franske revolution. Og imperialismen som en udløber af den øgede handel og liberalismen.</p> <p>Baggrundsstof (fremstillingsstof) til amerikansk og franskrevolution</p> <p><u>Kolonialiseringen af Nordamerika</u></p>

Hamilton, Pernille Ipsen og Henrik Terp Møllevang:
Hver tid sin Pocahontas – om kulturmøder og kolonisering af Nordamerika, s. 21-26 (læst)
“Pocahontas” artikel fra Levende billeder, s. 29-31

Bryld: *Verden før 1914*, side 172-78 (læst) + 206-11 (amerikansk revolution),
19-24 i *Grundbog til verdenshistorien* (om fransk revolution)
Fokus 2: s. 34-38 om oplysningsfilosofferne (minus boksen s. 37)

Kilder:

Klip fra trailer til Disneys *Pocahontas* (1996)
Pocahontas foldebog fra Disney

Tabel over slavehandel, billede af slavehandel (begge fra Bryld), billede af slaveskib
(http://mandejammer.blogspot.dk/2008_01_01_archive.html)
og kolonialhandel.

Den amerikanske uafhængighedserklæring 1776

Bryld: *Verden før 1914* citerer af: Bossout, Hobbes. Locke, Montesquieus, Rousseau, Voltaire, s. 192-98, samt
Fokus (se ovenfor – side 34-35 + 36-38)

Om oplysningstiden: side 41-45 Fokus 2, 2016

Kilde Boston Teaparty øjenvidende beretning Boston Teaparty fra Bryld: *Verden før 1914*
<https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/index.php?id=104>

Billede af de tre stænder i Frankrig fra http://26189858.dk/his_links.html

Trailer til Filmen Marie Antoinette fra 2006:

[Marie Antoinette \(2006\) Official Trailer 1 - Kirsten Dunst Movie](#)

Uddrag af de franske menneskerettighedserklæringer. Fra Ibogen Bryld: *Verden før 1914*.

Cover af Time magazine 2018, juni *King me, Donald Trump* <https://www.ndtv.com/world-news/time-cover-shows-us-presidentdonald-trump-dressed-as-king-1864326>

Ideologier

Carl-Johan Bryld: *Verden før 1914* 228-30 om konservatisme og wienerkongres. + 234-37 Nationalliberalisme
og dansk revolution i samme

Grubb: *Overblik*, side 131-32 (socialisme og liberalisme), også læst under industrialisering

Imperialisme

138-40 i Grubb: *Overblik*

Kilder

Uddrag af Hergé: *Tintin i Congo* (fra 1930erne)

Jules Ferry: *Forsvar for den franske imperialisme*, in Fokus (se ovenfor) s. 187-88

Jan Guillou: *Brobyggerne* (2012) s. 69 + 84-85

Kolonialmächte – tysk tegning fra 1904, bragt i Simplicissimus s. 102 in Skovgaard Nielsen *Imperialismen*

	<p>Klip og artikel om menneskeudstilling i København: https://www.dr.dk/historie/danmarkshistorien/video-victor-blev-holdt-i-bur-som-turistattraktion#!/ https://danmarkshistorien.dk/fileadmin/filer/Billeder/Artikelbilleder/Koloniudstilling_1905/koloni1_2.jpg</p> <p>Antal sider i forløbet ca. 74 sider.</p>
Omfang	11 blokke à 95 min
Særlige fokuspunkter	<p>Kernestof: Revolutioner</p> <p>Kompetencer: Dokumentere viden om centrale udviklingslinjer og begivenheder i Europas historie og verdenshistorie, herunder sammenhænge mellem den nationale, regionale, europæiske og globale udvikling</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Arbejdsformerne veksler mellem almindeligt gruppearbejde, matrixgrupperarbejde, elevoplæg og lærerstyret undervisning.</p> <p>Dokumentere viden om forskellige samfundsformer</p> <p>Reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</p> <p>Bearbejde forskelligartet historisk materiale og forholde sig metodisk-kritisk dokumenterende til eksempler på brug af fortiden.</p>

Titel 9	Velfærdsstaten
Indhold	<p>Fokus på, hvordan og hvorfor velfærdsstaten opstod og udviklede sig. Hvordan velfærdsstaten udviklede sig i efterkrigstiden, og hvilke fortællinger findes der i dag om velfærdsstaten.</p> <p>Vollmond: <i>Fra fortid til historie</i>, s. 26-27 om populærhistorie</p> <p>Fremstillingsstof: Inge Adriansen m.fl. m.fl., Fokus – kernestof i historie Bind 2, Gyldendal 2016 s. 289-91, 291-95 (uden avisforsiden s. 94), s. 295-99 + 303-308 (<i>ikke bloksen Slaget om velfærdsstaten</i>) Side 303-307 er læst som supplerende stof.</p> <p>Kilder: Velfærdsstatens fødsel</p>

Louis Pio: Maalet er fuldt <http://www.danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/louis-pio-maalet-er-fuldt-1872/>

Jakob Knudsen: *Det offentlige fattigvæsen præmierer arenløsheden* fra (Andersen m.fl., Fokus 3, Kernestof i historie, Gyl. 2007, s. 63)

Årslønsstatistik for arbejdere fra Slagelse 1800-1914

Fremstilling om arbejderboliger: ARBEJDERHISTORIE NR. 3 2001, s. 45-46 (Fra: <http://www.sfah.dk/filer/ah-arkiv/ah-2001/AH2001-3-S.Barnak.pdf>)

Kanslergade (historiebevidsthed)

<https://www.dr.dk/tv/se/historien-om-danmark/historien-om-danmark-3/historien-om-danmark-3#!/>

Forsiden fra 4 forskellige aviser dagen efter kanslergadeforliget (Socialdemokraten, Berlingske Tidende, Lolland-Falster Tidende og Politiken), ikke gennemgået.

1960erne

Statistikker 1945-1973 fra Friisberg, *Kilder til den ny DK historie 1914-1982*: Tabel 38A-F + Haue m.fl.: *Det moderne Danmark 1840-1992* tabeller fra side 140, 147, 150, 188 og 204.

Fortællinger om velfærdsstaten

Velfærdsstatens grundfortællinger fra Sissel Bjerrum FOssat m.fl.: *Konfliktzonen Danmark* (Gad 2018), s. 217-19

Kilder til fortællinger om velfærdsstaten

Kilde 1: Fra Jacob Christensen *Socialpolitiske Strategier 1945-1972* (1998) Odense Universitetsforlag. In *Konfliktzonen Danmark 2018*

Kilde 2: Fra Knud J. V. Jespersen: *Historien om danskerne. 1500-2000*, Gyldendal (2007) In *Konfliktzonen Danmark 2018*

Kilde 3: Fra Peter Baldwin: *The Scandinavian Origins of the Social Interpretation of the Welfare State*, 1989 in *Danmarkshistorie 2020*

information den 27/10/18 af Kim Kristensen: 'Historien om Danmark'-afsnit skal fjernes fra dr.dk, mener DF. I strid med grundloven, mener venstrefløjen, der handler om reaktionerne på *Historien om Danmark*.

Øvrige kilder

»Så fik man det chok!« beretning om seksualundervisning fra lærer i 1960erne, fra DR.dk

Artikel fra billedbladet 1956: "Arbejder 15 timer om dagen med et smil" af Anette Winding.

Ca. 80 sider

Omfang	7 blokke
Særlige fokuspunkter	<p>Få viden om centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks historie i tiden primært efter 1914 herunder sammenhænge mellem den nationale og internationale udvikling</p> <p>Samspil mellem materielle forhold og mentalitet i tid og rum</p> <p>Måder at forme og styre samfund på og se konsekvenserne heraf for individets vilkår</p> <p>Indsamle og systematisere informationer om og fra fortiden</p> <p>Bearbejde forskelligartet historisk materiale</p> <p>Se mennesket som historieskab og historieskabende.</p> <p>Kompetencer:</p> <p>Redegøre for, samt analysere og vurdere i forhold til problemstillingerne.</p> <p>Stille nye spørgsmål til emnerne.</p> <p>Mundtlighed: Formulere sig klart, præcist og argumenterende i forhold til problemstillingerne.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, projektarbejde over kilderne, fremlæggelse af overvejelser over begreberne

Titel 10	Ideologierne kamp nazismen
Indhold	<p>Forløbet fokuserer på nazismens vej til magten i Tyskland, heri inddrages 1. verdenskrig, som en del af den vej, der banes for nazisterne. Under nazismen arbejdes der også med hverdagen under nazismen og med holocaust. Altså hvordan nazisterne bruger deres magt.</p> <p>1. verdenskrig</p> <p><u>Baggrundsstof</u></p> <p>Vollmond: <i>Verdenshistorie 2</i>, s. 110-115.</p> <p><u>Kilder</u></p> <p><u>Kildesæt</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krigen som skovtur, tysk tegning fra 1914, Billede fra Verdens Historien 2 af Hortsbøll (0,5 side) 2. Proklamation fra svømmeklubben i Chemnitz, Tyskland august 1914 (0,35 side) 3 Women of Britain say- ”Go”, fra Gade: Imperialismen og 1. Verdenskrig 1870-1914 (0,5 side) 4 Brev fra Tysk student på østfronten, fra Gade: Imperialismen og 1. Verdenskrig 1870-1918 (0,5 side) 5 Remarque fra Gade: Imperialismen og 1. Verdenskrig 1870-1918 (0,8 side) 6 Adolf Hitler: fra Mein kampf, in K.O. Knausgaard: Min kamp 6 (0,8 side) <p>I alt 3,45 normalside</p> <p>Fremstilling om Versaillestraktaten fra Politikens verdenshistorie, bind 17 s 236-37</p> <p>Kilder:</p> <p>Aleksjeviti: <i>Krigen har ikke et kvindeligt ansigt</i> s. 59, s. 290-91 og s. 359</p>

Supplerende stof: kort over Europa før og efter 1. verdenskrig, kort over Mellemøsten.

Nazismen i Tyskland

Nazismens vej til magten:

Peter Frederiksen, *det tredje Rige, Fællesskab og forbrydelse*, 1998, side 15-23 (gennemgået i matrixgrupper)

Peter Frederiksen, *det tredje Rige, Fællesskab og forbrydelse*, 1998, 31-33 + 37-40

Peter Frederiksen, *det tredje Rige, Fællesskab og forbrydelse*, 1998, 40-43,

Kilder:

Tekst 5: *Partiprogrammet "De 25 punkter"* i Peter Frederiksen, *det tredje Rige, Fællesskab og forbrydelse*, 1998, side 133-35

Livet i det tredje rige:

Frederiksen: "Det tredje rige" s 55-59 + s. 59-63 +65-68

Kilde side 160-61 "Hitler om ungdomsopdragelse"

Kilder:

Hverdagen under fascismen, s. 78-79

To korte uddrag fra Jørn Tranekjær Andresen: *Blod og jord: Soldaterskabner fra det dansk-tyske grænseland*, Turbine 2018,

Billeder af nazistisk julepynt: <https://www.dw.com/en/christmas-not-such-a-holy-night-under-the-nazis/a-5042819>

<https://historienet.dk/jul/hitler-ville-stjaele-julen-fra-jesus>

Nazistisk kunst og propaganda

Frederiksen side 65-67

Nazistisk kunst og arkitektur (billeder fra): N.S. Clausen: *Fascismens billeder* side "Porträt des Führers" af Fritz Erlen, 1939, Kahleberger Bauerfamilie, plakat af Entartete kunst

Holocaust

Fremstillingsstof

Frederiksen side 75-76

Stantons stadier ved et folkedrab

<https://folkedrab.dk/hvad-er-folkedrab/hvordan-opstaar-folkedrab-tre-teoretiske-bud/stanton-folkedrab-stadier>

Kilde

Der Ewige jude (film)

(13:48-17:48) + (1:00-4:54)

[Der Ewige Jude English Subtitles](#)

	<p><u>2. verdenskrig</u></p> <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Overblik</i>, side 152-56 - Aleksijevitj (2013): <i>Krigen har ikke et kvindeligt ansigt</i> side 78-79, 344-45, 352 - Taler fra 2. verdenskrig (læst højt) fra bogen <i>Store Taler</i> <p>Ca. 82 sider</p>
Omfang	11 blokke à 95 min
Særlige fokuspunkter	<p>Redegøre for, samt analysere og vurdere indholdet af kilder.</p> <p>Stille nye spørgsmål til kilderne.</p> <p>Reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</p> <p>bearbejde forskelligartet historisk materiale og forholde sig metodisk-kritisk til eksempler på brug af historien</p> <p>Centrale udviklingslinjer og begivenheder i Europas historie og verdens historie</p> <p>Formulere historiske problemstillinger og relatere disse til deres egen tid</p> <p>Analysere eksempler på samspil mellem materielle forhold og mentalitet i tid og rum.</p> <p>Dokumentere viden om centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks historie, Europas historie og verdenshistorie, herunder sammenhænge mellem den nationale, regionale, europæiske og globale udvikling</p> <p>Forklare måder at forme og styre samfund på og se konsekvenserne heraf for individets vilkår</p> <p>Forklare samfundsmæssige forandringer</p> <p>bearbejde historisk materiale.</p> <p>Formulere historiske problemstillinger og relatere disse til deres egen tid</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, filmfremvisning, Fremlæggelser, skrive og afholder taler, rollespil.

Titel 11	Ideologiernes kamp: den kolde krig
Indhold	<p>Forløbet falder i to hovedfokus:</p> <p>Forløbet bygger videre på Titel 10, så det er anden del af et forløb om ideologiernes kamp.</p> <p>Den kolde krig udgør anden del af forløbet, heri er der særligt fokus på delingen af Tyskland og forholdet mellem Øst- og Vesttyskland, samt murens fald og kort med konsekvenserne af den kolde krig.</p> <p>Forløbet perspektiverer til globaliseringen og heri inddrages kronologi.</p>

2. verdenskrig

Supplerende stof:

- *Overblik*, side 152-56

- Aleksjevitj (2013): *Krigen har ikke et kvindeligt ansigt* side 78-79, 344-45, 352

- Taler fra 2. verdenskrig (læst højt) fra bogen *Store Taler*

DEN KOLDE KRIG

Fra 2. Verdenskrig til Kold krig

Oversigt over historiens drivkræfter fra *Introduktion til historie* fra Smitt og Larsen (2005)

Kai Otto v. Barner: *Den kolde krig* side 17-22

Kort over fronternes bevægelser under 2. Verdenskrig

Olsen og Søndenberg: *Grundbog til verdenshistorien* side 25-26+74-76 (om øst og vest, livet i DDR)

Peter Frederiksen: *Vores verdenshistorie*

<https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=p354>

Olsen og Søndenberg: *Grundbog til historie*: side 161-166 (om murens fald)

Lars Andersen m.fl. *Fokus 3* s. 28-31, sammenlignet med fremstillingen i *Grundbog til historie* (se ovenfor)

Kilder

Bender og Gade: *Stormagtspolitikken 1945-82* kilde 1 *Trumandoktrinen*

Vesttysk historiebog (1971) om bygningen af muren, med tilhørende billede, fra Bender og Gade:

Stormagtspolitikken 1945-1982 Munksgaard 1984

Østtysk historiebog (1971) om bygningen af muren, med tilhørende billede, fra Bender og Gade:

Stormagtspolitikken 1945-1982 Munksgaard 1984

Kort over Tyskland og Europa under den kolde krig.

Tiden efter den kolde krig

Økonomisk oversigt for Tyskland efter murens fald

Fra <https://www.salesoptimize.com/german-ecommerce-market/>

<http://home.uchicago.edu/huhlig/papers/uhrig.joce.2011.pdf>

<https://www.economist.com/europe/2014/11/08/twenty-five-years-on>

Derfor er østtyskerne anderledes, (uddrag), af Malin Schmidt fra *Dagbladet information*, den 20. Oktober 2009 (interview med Jena Hensel)

Svetlana Aleksjevitj *Second hand tid* side 23-24

	<p>Klaas Dykmann: ”Nej, vi er ikke midt i en ny kold krig – men vi skal tage resten af verden mere alvorligt end hidtil”, Fra Videnskab.dk, 18. maj 2023</p> <p>Kronologiforløb</p> <p>Lærerefremstillet materiale</p> <ul style="list-style-type: none"> - om brud og kontinuitet (også gennemgået i forbindelse med Romerriget) - Arbejde med elevfremstillede tidslinjer over Danmarkshistorie, Verdenshistorie og historieundervisning. Diskussion af periodisering og periodiseringsprincipper med udgangspunkt i <p>Oversigter over periodiseringsprincipper fra historiefaglig arbejdsbog: https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=275</p> <p>Globalisering</p> <p>Fremstillingsstof</p> <p><i>Vores verdenshistorie</i> om globalisering (opgivet som side 1-4 og side 4-8)</p> <p>De globale udfordringer: klima, pandemi og udvikling</p> <p>https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=318</p> <p>ca 38 sider</p>
Omfang	10 blokke à 95 min
Særlige fokuspunkter	<p>Redegøre for, samt analysere og vurdere indholdet af kilder.</p> <p>Stille nye spørgsmål til kilderne.</p> <p>Reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</p> <p>bearbejde forskelligartet historisk materiale og forholde sig metodisk-kritisk til eksempler på brug af historien</p> <p>Centrale udviklingslinjer og begivenheder i Europas historie og verdens historie</p> <p>Formulere historiske problemstillinger og relatere disse til deres egen tid</p> <p>Analysere eksempler på samspil mellem materielle forhold og mentalitet i tid og rum.</p> <p>Dokumentere viden om centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks historie, Europas historie og verdenshistorie, herunder sammenhænge mellem den nationale, regionale, europæiske og globale udvikling</p> <p>Forklare måder at forme og styre samfund på og se konsekvenserne heraf for individets vilkår</p> <p>Forklare samfundsmæssige forandringer</p> <p>bearbejde historisk materiale.</p> <p>Formulere historiske problemstillinger og relatere disse til deres egen tid</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, filmanalyse, Fremlæggelser.

I alt ca. 626 sider.